

Odlčno proti
trgovini z
ljudmi

Slovenska karitas
Kristanova ulica 1
1000 Ljubljana
Telefon: 01 300 59 60
E-pošta: info@karitas.si

Oblikovanje: Somna Studio
V nakladi: 15.000 izvodov
Ljubljana 2022

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Žuža_fair

Dragi moji spletni prijatelji, ker veste, da zelo rada potujem, vam moram povedati, da vsakič znova poskrbim za svojo varnost. Upoštevam vse previdnostne ukrepe, da se ne bi zgodilo, da bi postala žrtev trgovine z ljudmi.

Priprave na potovanje

- naredi več fotokopij potnega lista,
- vedno imej s seboj potni list in druge dokumente, mejni policiji pa jih daj le, če jih zahteva. Nikomur drugemu – ne šefu, ne prijateljem, ne sorodnikom.
- Staršem/prijateljem/kateri drugi osebi, ki ji zaupaš, pusti vsaj eno fotokopijo potnega lista in drugih pomembnih dokumentov.
- Staršem/prijateljem/zaupni osebi pusti naslov in telefonsko številko kraja, kjer boš bival.
- Zapiši si pomembne telefonske številke, če slučajno izgubiš telefon (policija, slovensko veleposlaništvo in druge organizacije, ki ti lahko nudijo pomoč).

#nasveti

Kako se izogniti "loverboy-em"

Odgovori si:

- Si popolnoma odvisna od svojega fanta?
- Ali predlaga, da gresta skupaj v tujino in »začneta novo življenje«?
- Tvoj fant ima veliko denarja in prostega časa, ti pa ne veš od kod?
- Prisluhni mnenjem staršev in prijateljev, ker jim je mar zate in ti želijo dobro.
- Če nameravaš na pot, vedno povej prijateljem ali družini, kam in s kom greš.

Na spletu

- previdno uporabljal družabna omrežja. Izogibaj se stikom z neznanimi osebami, ki želijo komunicirati s tabo.
- Intimnih fotografij ne objavljal na spletu.
- Ne objavljal svojih gesel in osebnih podatkov; imena, priimka, naslova bivanja, datuma rojstva, številke bančne kartice, davčne številke.

V vsakdanjem življenju

- ponoči ne hodi sam/-a po neznanih in neobljudenih krajih,
- ne vstopaj v avtomobil znanca ali neznanca, če za to ne vedo starši ali prijatelji,
- ne sprejmi pijače od neznanca (javne prireditve, lokali ...),
- pri sklepanju prijateljstev bodi zadržan/-a.

Žuža_fair

Že po kratkem raziskovanju sem ugotovila, da je zmanjševanje povpraševanja po storitvah in izdelkih izkoriščanih oseb ključni korak v prizadevanjih zmanjševanja trgovine z ljudmi! Se pa o tej temi z vami pogovarjam zato, ker je en od načinov boja proti trgovini z ljudmi tudi izobraževanje in ozaveščanje mladih.

Žuža_fair

Če torej sumiš, da je nekdo žrtev trgovine z ljudmi, se obrni po pomoč k staršem, učiteljem ali drugi odrasli osebi, ki ji zaupaš, pokliči telefon za pomoč žrtvam trgovine z ljudmi (+386 (0)31 470 151) ali to prijavi policiji na 113, anonimno na 080 12 00.

POMOČ ŽRTVAM
TRGOVINE Z LJUDMI
SLOVENSKE KARITAS
031 470 151

Žuža_fair

Drugi potrebujejo tvojo pomoč in to je najmanj, kar lahko storiš kot državljan.

Žuža_fair

Ste opazili logo na vrečki?

#dejstva

Kaj je trgovina z ljudmi?

Trgovina z ljudmi pomeni novačenje, prevoz, premeščanje, prikrivanje in sprejem oseb z grožnjo ali uporabo sile oz. druge oblike prisile, ugrabitve, goljufije, prevare, zlorabe moči ali stiske, dajanje ali prejemanje denarja ali koristi za pridobitev žrtve. Trgovina z ljudmi pomeni tudi privolitev osebe, ki ima nadzor nad drugo osebo, za namen izkoriščanja. Tovrstno izkoriščanje vključuje vsaj izkoriščanje prostitucije drugih oseb ali druge oblike spolnega izkoriščanja, prisilnega dela ali služenja, suženjstva ali razmerja, podobnega suženjstvu, suženjstva ali odvzema organov.

prim. Protokol za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, Ur. l. 48/2004

Včasih trgovino z ljudmi zmotno imenujejo trgovina z belim blagom, ker so se v 19. stoletju kot žrtve začeli pojavljati belci. Ta izraz je napačen, ker ta problem prizadene vse ljudi, ne glede na njihovo raso, etnično ali nacionalno poreklo.

Žuža_fair

Celo jutro se že sprašujem, kako to, da sploh obstaja trgovina z ljudmi v današnjem času?

To je žal zelo donosen in nizko tvegan kriminal.

Zelo donosen, ker oseba, ki je žrtev trgovine z ljudmi, lahko prinese velik dohodek v daljšem obdobju z minimalnimi stroški, ki jih "trговец" porabi za ohranjanje žrtve pri življenju.

Nizko tvegan, ker je dejanje samo težko odkriti in dokazati, žrtve pa zaradi posledic zlorab niso pripravljene pričati na sodišču.

Trgovina z ljudmi velja za eno od treh najbolj donosnih kriminalnih dejavnosti, skupaj s trgovino z mamili in trgovino z orožjem.

Proces trgovine z ljudmi v treh fazah:

Novačenje za trgovino z ljudmi je dejanje, s katerim se osebo »potegne« v verigo trgovine z ljudmi in s katero se začne pot do njenega izkoriščanja.

Prevoz je prevoz žrtve na ozemlju ene države ali čez mednarodne meje v smeri cilja. Končna destinacija je kraj, kjer je največje povpraševanje in kjer se ustvarijo največji dobički iz izkoriščanja.

Žrtve lahko doživijo prvo izkoriščanje na poti, preden prispejo na cilj, na poti do končnega cilja pa so lahko večkrat (pre)prodane.

Izkoriščanje vedno vsebuje elemente sile, groženj, goljufije, zlorabe moči ali zlorabe položaja z namenom končnega cilja, tj. zaslužek trgovca.

Tudi če je žrtev prostovoljno prišla ali privolila v izkoriščanje, ta **privolitev ni pomembna** za označevanje določenega primera kot trgovine z ljudmi, če je bilo uporabljeno katero od navedenih sredstev.

Oseba, ki je morda sprva vedela za in se strinjala s prostitucijo, ni pristala na delo v ponižujočih razmerah, na to, da ne bo imela svobode odhoda ali na življenje pod grožnjami in nasiljem trgovcev z ljudmi.

Načini novačenja so raznoliki, domiselni in prilagodljivi, največkrat pa je to obljuba dobre službe, boljšega življenja in izpolnitve sanj.

Za dobro plačilo najamemo izrazne plesalke. Mlada dekleta 18+ iz vojnih območij imajo prednost. Tel. 01x/xxx-xxx

Kdo je to?

Ambiciozna fotogenična dekleta, manekenske postave, potrebna za resno snemanje globalne video produkcije, možno resno sodelovanje. Tel. 01x/xxx-xxx

????

Zaposlimo delavce za gradbena dela v Sloveniji in tujini. Stanovanje zagotovljeno, ostalo po dogovoru, nadpovprečen zaslužek. Klič 01x/xxx-xxx

Blocked

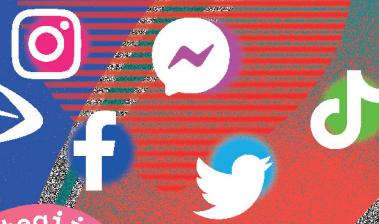
Žuža_fair

Zadnjič mi je pisala ena moja spletna prijateljica ... Spoznala je »loverboy-a« ...

Skupaj sva bila štiri mesece. Bil je prijazen, spoštljiv, celi družini je bil všeč njegov smisel za humor. Zelo hitro sva si izpovedala čustva in pričela z intenzivnim druženjem. Po štirih mesecih me je povabil na izlet v Italijo. Čeprav so domači nasprotovali, sem se odločila, da grem. V Italiji sva se srečala z njegovim poslovnim partnerjem, ki naju je pospremil do najinega apartmaja. Takoj ko smo vstopili, so me zaklenili in mi povedali, da so me pravkar prodali. Na svojega fanta sem kričala, a je brez besed odšel, njegov del posla je bil opravljen. Najprej so me pretepli, potem pa so mi rekli, da vedo, kje bodo našli mojo družino, če bom slučajno poskušala pobegniti.

Za novačenje žrtev trgovine z ljudmi se vse pogosteje uporabljajo

Hunting in fishing strategije

#strategije

S pomočjo interneta so se trgovci z ljudmi naučili prilagoditi svoje strategije, da bi se učinkovito usmerili na določene žrtve. Z aktivnim "lovom" ciljajo na tiste, za katere menijo, da so ranljivi, da postanejo žrtve trgovine z ljudmi, pasivno pa "lovijo" potencialne žrtve, tako da objavljajo oglase in čakajo, da se potencialne žrtve odzovejo.

Žuža_fair

A vam povem, v kakšnih oblikah se trgovina z ljudmi pojavlja?

- spolno izkoriščanje,
- prisilna prostitucija,
- prisilno delo,
- prisilno beračenje,
- prisilno izvajanje kaznivih dejanj,
- prisilno delo v gospodinjstvu,
- prisilna poroka,
- trgovina z organi, s tkivi in krvjo.

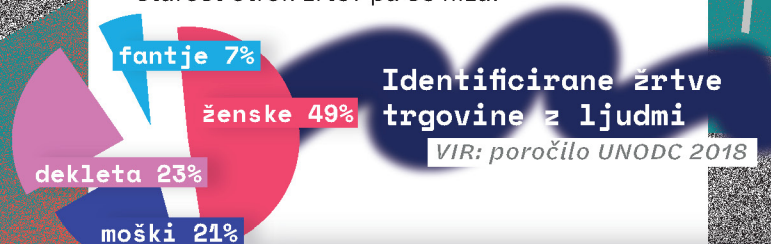
Spolno izkoriščanje je najpogostejša oblika trgovine z ljudmi (več kot 85 % vseh žrtev), največkrat so žrtve dekleta in ženske. Izkoriščanje delovne sile je še posebej razširjeno tam, kjer obstaja veliko potreb po poceni delovni sili in kjer je šibak nadzorni mehanizem, zlasti v gradbeništvu, kmetijstvu, tekstilni industriji in proizvodnji.

Žuža_fair

Vas presenetim s podatkom, kdo vse so lahko žrtve?

Zelo pomembno je poudariti, da lahko žrtev trgovine z ljudmi postane vsakdo, ženska, moški ali otrok iz vseh družbenih slojev, tako iz obrobnega in zapostavljenega (deprivilegiranega) socialno-ekonomskega okolja kot tudi iz bogatih družin.

Otroci so zaradi svoje starosti najbolj občutljiva kategorija žrtev trgovine z ljudmi. Uporabljajo se za prisilno beračenje, spolno izkoriščanje, prisilno delo, domače delo, prisilna kazniva dejanja ali prisilno služenje vojaškega roka (npr. otroci vojaki). Število otrok, ki postanejo žrtve trgovine z ljudmi, narašča, povprečna starost otrok žrtev pa se niža.

Identificirane žrtve trgovine z ljudmi

VIR: poročilo UNODC 2018

Stereotipi o trgovini z ljudmi:

»Žrtve trgovine z ljudmi so samo neizobražena in naivna dekleta iz eksotičnih krajev.«

Žrtve same se pogosto ne zavedajo, da so žrtve. Mislijo, da so same krive za vse, kar se jim je zgodilo, občutijo veliko sramu zaradi dela, ki ga morajo opravljati, in ne vedo, da lahko najdejo pomoč.

Žuža_fair

Ne pozabi: žrtve lahko postane vsak! Pa čeprav marsikdo misli: sem izobražen/-a, sem pameten/-na, nisem naiven/-na, ni šans, da bi padel v trgovino z ljudmi, meni se to ne more zgoditi...

Žuža_fair

Dekleta, fantje, ženske in moški, ki se odzovejo na oglas ali sprejmejo poslovno ponudbo, niso krivi, da postanejo žrtve. Prevarani so in nato izpostavljeni fizični, spolni in duševni zlorabi. Ujeti v verigo trgovine z ljudmi izgubijo svobodo izbire in nadzor nad svojim življenjem.

»Če oseba prejme denar za spolne storitve ali gradbena dela, potem ne more biti žrtev trgovine z ljudmi.« Tudi če žrtev za svoje prisilno delo prejme veliko denarja, so prisotni prisila, ponižanje in izkoriščanje, zato se takšen odnos šteje kot trgovina z ljudmi.

Žuža_fair

A kdo ve, kaj so pull & push faktorji?

To so različne okoliščine, ki imajo na ljudi močan vpliv.

Push faktorji

Brezposelnost in revščina, pomanjkanje izobrazbe, tradicije, običaji in kulture nekaterih patriarhalnih družbenih skupin, nasilje in toleranten odnos do družinskega nasilja, diskriminacija po spolu, kakor tudi iz etničnih, verskih ali političnih razlogov, socialni konflikti, vojne (politične krize, državljanske vojne, verski in etnični konflikti).

Pull faktorji

Mit o boljšem in razkošnem življenju v ekonomsko razvitejših državah, spoštovanje človekovih pravic v ciljni državi, boljši socialni položaj in obravnava oseb brez zaposlitve, večji trg dela in večje povpraševanje po delovni sili v ciljni državi, mit o dobro plačanih delih, kar omogoča izboljšanje življenjskega standarda, velika ponudba in majhno povpraševanje po slabo plačanih delovnih mestih.

Žuža_fair

Kdo pa mislite, da je lahko "trgovec"?

Trgovec je pogostokrat oseba, ki jo žrtev pozna in ji zaupa: prijatelj, sorodnik, boter, sosed, teta, fant, mož, loverboy, delodajalec, uradnik itd. Trgovec z ljudmi zlorablja zaupanje žrtev in njihovo željo po boljšem življenju, pogosto pa s simulacijo ljubezenske zveze zlorabi željo žrtve, da bi bila ljubljena.

Žuža_fair

Ne pozabi — "trgovec" se lahko skriva za osebo, ki ti je blizu.

Stereotipi o trgovini z ljudmi

»Če ima oseba svobodo iti ven, ni žrtev trgovine z ljudmi.« Trgovci z ljudmi držijo žrtve pod svojim nadzorom na različne načine, nenazadnje z uporabo nasilja. Trgovec lahko izkoristi težak položaj žrtve (npr. neznanje jezika, pomanjkanje denarja in oseb, na katere bi se lahko obrnil v tuji državi), strah pred povračilnimi ukrepi (zoper žrtve ali njene družinske člane), druge vrste groženj (npr. grožnja, da bodo družina in prijatelji izvedeli, da se žrtev ukvarja s prostitucijo), da bi zagotovili, da žrtve ostane v verigi trgovine z ljudmi, čeprav je očitno svobodna, da jo zapusti.